

میدان جنگ نیابتی دو کره

گزارش‌های اخیر حاکی از آن است که جنگ اوکراین وارد مرحله‌ای خطرناک‌تر شده است. براساس اطلاعات منتشرشده از سوی ایالات متحده و متحدانش، نیروهای کره شمالی به روسیه اعزام شده‌اند تا احتمالاً در جنگ اوکراین شرکت کنند یا برای این منظور آموزش ببینند. این خبر با واکنش شدید کره جنوبی روبه‌رو شد که سفیر روسیه را احضار کرد و خواستار خروج فوری نیروهای کره شمالی شد. حضور احتمالی نیروهای زمینی یک کشور ثالث در این جنگ، نگرانی‌ها در مورد گسترش درگیری به یک بحران امنیتی جهانی را افزایش داده و می‌تواند پیامدهای جدی برای شبه‌جزیره کره داشته باشد. همکاری نظامی روسیه و کره شمالی به‌طور چشمگیری گسترش یافته و به یک مشارکت استراتژیک تبدیل شده است. پس از دیدار پوتین و کیم جونگ اون و امضای معاهده دفاعی، همکاری دو کشور از تأمین مهمات به اعزام نیروهای نظامی و انتقال دانش فنی گسترش یافته است. گزارش‌های اطلاعاتی نشان می‌دهد که ده‌ها افسر کره شمالی، از جمله یک متخصص برجسته موشکی، در خط مقدم جنگ اوکراین حضور دارند و به نیروهای روسی آموزش می‌دهند. این همکاری برای روسیه، که با کمبود مهمات و نیروی انسانی مواجه است، بسیار حیاتی بوده و برای کره شمالی نیز فرصتی برای آزمایش تسلیحات و کسب تجربه جنگی فراهم می‌کند. بر اساس پیش‌بینی‌ها، تا پایان سال ممکن است تعداد نیروهای کره شمالی در اوکراین به ۱۰ تا ۱۲ هزار نفر برسد.

کره شمالی که به یک نیروی نظامی متعارف عظیم با ۱/۳ میلیون سرباز فعال و ۷/۶ میلیون نیروی ذخیره مجهز است، فرصت ارزشمندی برای آزمایش قابلیت‌های نظامی خود در شرایط واقعی جنگ به دست می‌آورد. با این حال، ناکامی قابل توجه موشک‌های KN-۲۳ در میدان جنگ، ضعف‌هایی را در فناوری موشکی این کشور آشکار کرده است. از سوی دیگر، این مشارکت خطرات جدی برای کره شمالی به همراه دارد. احتمال تلفات سنگین نظامی و همچنین فرار سربازان به کشورهای دیگر، رژیم کیم جونگ اون را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است. برای کنترل اوضاع داخلی، کیم جونگ اون اقدام به تحت کنترل گرفتن خانواده‌های سربازان اعزامی کرده است. این اقدام نشان از نگرانی عمیق رژیم از پیامدهای احتمالی این مشارکت نظامی دارد.

کره جنوبی نگران است که دخالت نظامی کره شمالی در جنگ اوکراین نه‌تنها به این کشور فرصت آزمایش تسلیحات و کسب تجربه جنگی دهد، بلکه به برنامه‌های تسلیحاتی پیونگ‌یانگ نیز مشروعیت ببخشد و تهدیدی جدی برای امنیت منطقه ایجاد کند. وزارت امور خارجه کره جنوبی این اقدام را نقض آشکار قطعنامه‌های سازمان ملل دانسته و هشدار داده است که چنین مشارکت‌هایی می‌تواند منجر به تشدید تنش‌های جهانی و حتی بروز یک جنگ جهانی شود. ایالات متحده نیز نگرانی مشابهی دارد و وزیر دفاع این کشور، لوید استین، حضور نیروهای کره شمالی در اوکراین را یک تهدید جدی برای امنیت جهانی توصیف کرده است.

این تحولات نشانگر سه پیامد مهم برای امنیت جهانی هستند. اول اینکه، پیمان دفاعی روسیه و کره شمالی نشانه‌ای از تغییرات بنیادی در پویایی قدرت جهانی است. هر چند جزئیات این پیمان هنوز مشخص نیست، ولی مشارکت‌هایی از این دست، چشم‌انداز جدیدی برای نظام امنیت جهانی ایجاد می‌کند.

دوم، جنگ اوکراین به عرصه‌ای پیش‌بینی‌نشده برای افزایش تنش‌های شبه‌جزیره کره تبدیل شده است. حضور موشک‌های KN-۲۳ کره شمالی در حملات روسیه و احتمال ارسال تسلیحات کره جنوبی به اوکراین نشان‌دهنده رقابت مستقیم قابلیت‌های نظامی دو کره است. این وضعیت می‌تواند تعادل امنیتی شبه‌جزیره کره را اساساً تغییر دهد.

سوم و شاید مهم‌ترین موضوع این است که این اتحاد، نشان‌دهنده چرخش استراتژیک روسیه به سمت ایجاد ائتلافی ضدغربی است. به نظر می‌رسد روسیه در تلاش است تا با اتحاد با کشورهای مانند کره شمالی و ایران و همچنین با توجه به احتمال همسویی چین، نه‌فقط در اوکراین، بلکه در ساختار امنیت جهانی تغییراتی ایجاد کند.

محمدحسین لطف‌اللهی

خبرنگار گروه بین‌الملل

اعزام سربازان کره شمالی به روسیه را می‌توان یکی از نخستین نشانه‌های عملی آغاز عصر جدید در روابط پیونگ‌یانگ و مسکو پس از امضای توافق «مشارکت جامع استراتژیک» میان دو کشور دانست که در آینده می‌تواند شگفتی‌های بیشتری برای جهان به همراه داشته باشد.

اوکراین و کره جنوبی طی هفته‌های گذشته با ارائه مستندات مدعی شده بودند که هزاران سرباز از کره شمالی به روسیه اعزام شده‌اند تا در کنار سربازان روس با اوکراینی‌ها بجنگند. این اتفاق که تا پیش از شروع جنگ اوکراین، با توجه به ماهیت روابط پیونگ‌یانگ و مسکو بعید به نظر می‌رسید، روز چهارشنبه ۲۲ اکتبر از سوی لوید استین، وزیر دفاع آمریکا تأیید شد اما روس‌ها حاضر به تأیید چنین گزارش‌هایی نیستند و کره شمالی اعزام نیرو به روسیه را تکذیب می‌کند.

▼ **سربازان کره شمالی به روسیه اعزام شده‌اند؟** روایت‌های متفاوتی در این زمینه وجود دارد. ایالات متحده و کره جنوبی تعداد سربازان کره شمالی را که در حال حاضر در روسیه حضور دارند ۳ هزار نفر ارزیابی می‌کنند و می‌گویند انتظار می‌رود در آینده این تعداد به ۱۲ هزار نفر برسد.

سرویس‌های اطلاعاتی اوکراین اعداد متفاوتی را ارائه می‌کنند. یک نماینده از سرویس اطلاعاتی وزارت دفاع اوکراین روز جمعه ۲۵ اکتبر به رسانه‌ها گفت که براساس شواهد موجود در حال حاضر ۱۲ هزار سرباز کره‌ای به روسیه اعزام شده‌اند و روسیه در حال انتقال ۳ هزار نفر از آن‌ها به مرز اوکراین است.

ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین نیز روز جمعه در پستی که در شبکه اجتماعی ایکس منتشر شد ادعا کرد «اولین گروه از سربازان کره شمالی انتظار می‌رود تا روز یکشنبه (۲۷ اکتبر) به مناطق جنگی برسند.»

منابع اوکراینی همچنین مدعی هستند که این گروه از سربازان کره شمالی در منطقه کورسک (واقع در خاک روسیه که اوکراین در ماه آگوست به آنجا حمله کرد و بخش‌هایی از آنجا را تحت کنترل خود دارد) مستقر خواهند شد.

در صورت صحت ادعای اوکراین، این اولین نقش‌آفرینی نظامی جدی کره شمالی در خارج از مرزها پس از جنگ ویتنام خواهد بود.

رئیس‌جمهور روسیه روز پنجشنبه ۲۴ اکتبر در حاشیه نشست بریکس، در پاسخ به سوال یک خبرنگار پیرامون وجود تصاویر ماهواره‌ای از اعزام سربازان کره شمالی به روسیه حاضر به تکذیب این خبر نشد. پوتین گفت: «اگر تصاویر ماهواره‌ای در این زمینه وجود دارند، حتماً بازتاب‌دهنده نکته‌ای هستند. می‌خواهم توجه شما را به این موضوع جلب کنم که این اقدامات روسیه نبود که به افزایش تنش‌ها در اوکراین منجر شد. در مقابل، کودتای ۲۰۱۴ در اوکراین که از طرف آمریکا حمایت شد این شرایط را رقم زد. کشورهای اروپایی هم اقدام به ارسال گسترده تجهیزات برای اوکراین کردند و کشورهای ناتو مشارکت مستقیم در بحران اوکراین داشتند.» او افزود: «روسیه و کره شمالی به تازگی یک پیمان مشارکت جامع استراتژیک امضا کردند که شامل یک ماده ۴ بسیار مهم است. رهبران کره شمالی هم در اجرای تعهداتشان نسبت به روسیه بسیار جدی هستند. اینکه اجرای این ماده از پیمان مشارکت جامع به چه صورتی خواهد بود ما با دوستان مان در کره شمالی در ارتباط هستیم و خواهیم دید که این روند همکاری چگونه پیش خواهد رفت.»

پیش از این، سرویس اطلاعاتی اوکراین ویدئویی از حضور نظامیان کره شمالی در یک پایگاه روسی و یونیفورم روسی منتشر کرده بود که تاکنون رسانه مستقلی تاریخ و محل این ویدئو را تأیید نکرده است. سرویس اطلاعاتی کره جنوبی هم تصاویری ماهواره‌ای از حضور نظامیان کره شمالی در یک پایگاه نظامی در شهر اوسوربیسک در جنوب شرقی روسیه منتشر کرد. مقام‌های آمریکایی نیز ضمن تأیید ادعای کره جنوبی اعلام کرده‌اند که بر اساس شواهد و مستندات که مشاهده کرده‌اند، «سربازان کره شمالی از شهر ونسان در این کشور با کشتی به شهر ولادی‌وستاک روسیه منتقل شده‌اند.»

به‌رغم تأیید مقام‌های آمریکایی و عدم تکذیب ولادیمیر پوتین، یکی از اعضای هیئت نمایندگی کره شمالی نزد سازمان ملل متحد در نیویورک به رسانه‌ها گفت که این اخبار «شایعاتی بدون پایه و اساس» هستند.

▼ **چرا آمریکا متحدانش نگرانند؟**

گزارش‌ها در خصوص حضور پرسنل نظامی کره شمالی در روسیه و احتمال اعزام آن‌ها به جبهه‌های جنگ نگرانی‌های بسیاری را در میان ایالات متحده و متحدانش ایجاد کرده است.

اعزام ۳ یا ۱۲ هزار سرباز با توجه به شدت درگیری‌ها در

▲ عکس: AP

پیونگ‌یانگ یازگت – مسک

همه چیز درباره اعزام سربازان کره شمالی

روسیه در شمار نیروهای مخصوص ارتش این کشور به شمار می‌رود و یکی از آموزش‌دیده‌ترین و حرفه‌ای‌ترین واحدها در ارتش کره شمالی است. سنول پیش‌بینی کرده که این نیروها تأثیر مستقیم و مهمی در نبردهایی که حضور دارند داشته باشند.

▼ نقطه عطف در روابط روسیه و کره شمالی

روابط روسیه و کره شمالی که تا مدت‌ها تحت تأثیر موضوعات مختلف از جمله نوع رابطه روسیه با غرب بود، در سال‌های اخیر تغییراتی را تجربه کرد و به‌ویژه از زمان شروع جنگ اوکراین روزبه‌روز بهتر شد. با این حال این امضای پیمان «مشارکت جامع استراتژیک» در ماه ژوئن بود که سطح روابط دو کشور را پس از دهه‌ها ارتقا داد.

برای سال‌ها، هر چند تنش‌ها میان مسکو و پکن با غرب روزبه‌روز بیشتر می‌شد اما دست‌کم در یک پروژه ژئوپلیتیکی خاص، هم روسیه و هم چین هم‌سو با ایالات متحده حرکت می‌کردند؛ برچیدن یا مهار زرادخانه هسته‌ای کره شمالی! این گزاره تا فوریه ۲۰۲۲ که جنگ اوکراین آغاز شد، واقعیت داشت اما گذشت زمان همه‌چیز را حداقل درباره روسیه تغییر داد.

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه روز ۱۹ ژوئن برای سفری دوازده‌روزه عازم پیونگ‌یانگ شد. در این سفر که اولین سفر او به کره شمالی از سال ۲۰۰۰ به این سو به حساب می‌آید، رئیس‌جمهور روسیه و کیم جونگ اون، رهبر کره شمالی توافق «مشارکت جامع استراتژیک» را به امضا رساندند.

اتحاد جماهیر شوروی که همواره به‌عنوان یکی از حامیان اصلی کره شمالی از بدو تأسیس جمهوری دموکراتیک خلق کره به شمار می‌رفت با روی کار آمدن میخائیل گورباچوف، در روابط خود با کره شمالی بازنگری کرد و با کاهش کمک‌ها به پیونگ‌یانگ کوشید تا روابط خود را با سنول بازسازی کند. کره جنوبی هم با استفاده از این فرصت تلاش کرد تا ضمن احیای روابط با شوروی، روابط خود را با کشورهای کمونیستی بلوک شرق تقویت کند و پیونگ‌یانگ را بیش از پیش منزوی سازد.

فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی وضعیت را برای پیونگ‌یانگ بدتر کرد. دولت جدید در مسکو به ریاست بوریس یتسین هیچ اشتیاقی به تداوم روند کمک‌رسانی به کره شمالی نداشت. او همچنین تمایل داشت که با جذب سرمایه‌های کره جنوبی، وضعیت اقتصادی آشفته روسیه

جنگ اوکراین و تعداد سربازان درگیر جنگ، تغییری مهم به نفع یک طرف جنگ و «تغییردهنده بازی» به حساب نمی‌آید. پس چه عاملی باعث نگرانی ایالات متحده و متحدانش شده است؟

از نگاه آن‌ها، این مسئله نه‌تنها یک افزایش تنش قابل توجه در موضوع جنگ اوکراین به حساب می‌آید، بلکه زنگ خطری برای همسایگان کره شمالی است که از اقدامات نظامی این کشور نگرانند و معتقدند برنامه هسته‌ای و برنامه موشکی پیونگ‌یانگ تهدیدی برای موجودیت آن‌هاست.

جان کربی، سخنگوی امنیت ملی ایالات متحده روز پنجشنبه در این خصوص گفت: «مقام‌های اطلاعاتی، شواهدی درباره اینکه روسیه به طور مشخص چه وعده‌هایی به پیونگ‌یانگ داده است ارائه نکرده‌اند اما خیلی کارها وجود دارد که روسیه می‌تواند برای کره شمالی انجام دهد و همین برای ما بسیار نگران‌کننده است.»

نیویورک‌تایمز نوشته است: «سران کشورها عموماً بدون اینکه ما به‌ازای قابل توجهی طلب کنند، هزاران سرباز خود را برای شرکت در جنگ دیگران اعزام نمی‌کنند.» بیشتر تحلیلگران و کارشناسانی که تحولات کره شمالی را دنبال می‌کنند نظری مشابه دارند.

ویکتور چا، استاد روابط بین‌الملل دانشگاه جرج تاون می‌نویسد: «هیچ سیگنالی قوی‌تر از اعزام نیرو برای کمک به کشور دیگر وجود ندارد. این اعزام نیروها به رهبر کره شمالی اهمی قدرتمند دارد تا در مقابل، خواسته‌های زیادی از روسیه داشته باشد.»

ایان برامر، مؤسس و تحلیلگر گروه اوراسیا در این باره به ان‌بی‌سی‌نیوز گفته است: «اگر کره شمالی حاضر شده نیروهای خود را برای جنگیدن در کنار روس‌ها بفرستد، پس تعهد روسیه برای دفاع از کره شمالی هم احتمالاً تعهدی برابر خواهد بود و این یعنی روسیه جای چین را به‌عنوان اصلی‌ترین حامی کره شمالی گرفته است.»

هم‌زمان، در صورت صحت داشتن خبر اعزام سربازان کره شمالی به کورسک، با توجه به موقعیت نه‌چندان با ثبات نیروهای اوکراینی در این منطقه، این احتمال وجود دارد که روس‌ها با کمک سربازان کره‌ای موفق به بیرون راندن سربازان اوکراین از خاک روسیه شوند و یکی از اهرم‌های مهم اوکراین برای جلوگیری از پیشروی روسیه در شرق اوکراین از دست خواهد رفت.

بر اساس اطلاعات منتشرشده از سوی سرویس اطلاعاتی کره جنوبی، واحد اعزامی از ارتش کره شمالی به